

Universitätsbibliothek Paderborn

**Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van
Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe
der Societeyt Iesv**

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

XVIII. Hoe sy in dese ende inde volgende jaeren, haeren Naesten tot de
deught vervoordert heeft.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

XVIII. CAPITTEL.

Hoe sy in dese ende inde volghende jaeren, haeren Naesten tot de deught vervoordert heeft.

DEn yver tot haers naesten saligheyt, die sy in haer jonckheyt gheoeffent heeft, was ghedronghen werck : Mits dat desen yver, door menighvuldiche beltselen, die in haers Vaders huys-ghesin voor-vielen, op verscheyde manieren gestut wiert, ende oversulckx niet en konde verbreyt worden naer haeren wensch. Maer te Ruremonde, los ende vry zijnde van alle huyfelijske bekommerringhen, heeft sy ten vollen sich aan dese wercken van liefde ghegheven: Ende dat met soodaenige ernstigheyt ende soo besonderen drift, dat sy dese woorden ghebruyckt, om haeren yver kenbaer te maecken. *Mijnen gheest en hadde gheene versaedinghe, inde wercken van liefde ; My dochter dat ick vloogh, inde plaeſe van gaen.* Laet ons sien, hoe sy nae de jaght der zielien ghevlogen heeft.

Sy bemerket dat in dese stadt seer vele kinders waren, arm van middelen, ongheschickt van manieren, ende onwetende inde stucken der saligheydt: Voelde sich seer begeerigh, om dese kinders door haer selven t'onderwiſen, ende in eenighen Catechismus te versamen. **V**viert hier toe aenghestouwt, door t'exempel dat sy dies aengaende inde gheestelijcke Dochters te Ceulen ghesien hadde: Ende wenschte het selve cock te Ruremonde te sien. Versocht oorlof van haeren Biecht-vader, om ten opſicht vande arme kinders, soo godtvuchtigen, soo profijtigen ende soo noodigen dienſt

Agnes van Heilsba g.h.

dienst te moghen aenvatten : Welcken oorlof haer
geerne toe-ghestaen wiert.

Om dan dit werck bequaemelijck te beginnen, heeft
sy voor al twee andere Dochters op-gheweckt , die
beneffenshaer, dit heyligh voor-nemen souden ver-
voorden. Dese dry verdeelden de stadt, gaende tot
alle huyzen van arme menschen , om de kinderen op
te wecken tot de Christelijcke leere.

Agnes die d'aenleydster was, bestierde dit werck in
fulcker voeghen , dat iedereen van dese dry , d'arme
kinders , die sy een ure voor den Catechismus souden
vergaederen, in sijn eyghen huys onder-richten soude:
Ende daer nae elck met sijn bemde, naer den Catechis-
mus op-trekken. Dit noemt sy haer leven , ja eenen
hemel : Soo ghewilligh ende soo driftigh was sy , tot
dese jacht der zielen.

De beginselen , ghelyck het pleegh te gheschieden ,
waeren kleyn : Want elck van dese dry , niet meer en
telden dan twelf kinderen. Maer den voortganck is
door Gods hulpe voorspoedigh ende groot gheweest:
aenghemerckt dat dese dry vierighe zielen niet op en
hielen van volck op te wecken , tot dat alle swaerighe-
den door-broken waeren , ende alle jonckheyt wel en-
de bequaemelijck onder-wesen wiert.

Aldus is *Agnes* inde stadt van Ruremonde den gront-
steen van soo loffelijck werck gheweest : Dat aldaer ,
ende in meer andere steden , met seer merckelijcke
winste der zielen gheploghen wort.

De liefde die sy tot dese arme kinderen droegh , was
soo groot: dat sy alle dese kinders te saemen wenschte
in haer herte te drucken : Nae-de-mael sy meer als
eens Godt selfs ghesien heeft, dese kinderen omhelsen-

M

de

de ende druckende aen sijn goddelijck herte. Ick on-
weerdighste, seght sy, hebbe Godt verscheyde reyzen wesent-
lijck ghesien, soo veel als mijn krancke natuere verdraeghen
konde, ieder een van die kinders ombelsende.

Als den Catechismus ghe eyndight was, en was haer
liefde noch niet voldaen: Maer gonck alsdan, met in-
wendiche vreucht overgoten, naer onse Lieve Vrou-
we op't Sandt, alle dese kinders in haer herte besluy-
tende, ende als mede draeghende, om aen de H. Ma-
ghet de selve te bevelen, op dat sy door haer Moeder-
lijcke liefde, forghe soude draeghen, dat dese kinders
haeren Sone altijt souden behaeghen ende hem in alle
Eeuwigheydt loven ende ghebenedijden. Sy verftont
alsdan vande H. Maget dat dit onderwijs vande jonck-
heyt aen den Hemel seer aenghenaem, ende aen de Sa-
ligheyt der kinderen seer voordeeligh was. Ende Chri-
stus gaf haer te kennen, dat hy haer in defen aerbeyt
soude behulpsaem zijn, ende oock door sijn selven
door besondere gratien de kinderen onder-wissen, die
hy tot haer soude stieren.

Haeren yver en reyckte sich niet alleenelijck tot de
kinderen, maer oock tot bejaerde mannen ende Vrou-
wen, ghetrouwde ende onghetrouwde. Die sy met alle
middelen tot Godt socht te trekken. Sommighe had-
den quaede biechten ghedaen. sommighe leefden in
groote sonden, die aen *Agnes* van den Hemel veropen-
baert wierden, ende sommighe waeren ongheloovi-
ghe. Dese zielen te jaegen, dese tot kennisse van haer
sonden, tot berouw, tot beternisse des levens te bren-
ghen, was als het eyghen werck van *Agnes*. Van eenig-
he verkreegh sy de daet, van eenighe goede woorden
ende beloften: Maeren hiel niet op, van te vervol-
ghen

ghen ende te praemen , tot dat sy de biechte verkreghen hadde. Gonck hun vinden oock inden vroeghen morghen-stont, als sy noch te bedde waeren , om hun naer den Biecht-stoel te leyden. Eenige van dese, hebben haer naemaels van dit loffelijck aen-praemen dickwils bedanckt: Haer toe-schrijvende, dat sy tot de biechte ende beternisse des leyens ghekommen waeren.

De liefde tot den naesten was in haer soo uytnehmen-de, dat oock de sielen die in't Vagevier gepijnight wierden , haeren toevlucht tot *Agnes* naemen , om door haeren bystant gheholpen te worden. Verscheyde zie- len hebben van haer desen bystant in dese jaeren door verscheyde veropenbaeringhen komen versoecken , ende zijn vlytelijck van haer gheholpen gheweest.

XIX. C A P I T T E L.

VVat'er voorder voor-ghevallen is tot het jaer 1630.

IN de twee voorgaende Capittels hebben wy verhan-delt, hoe sy te Ruremonde haeren eyghen voort-ganck , ende den voortganck van haeren even-nae-sten behertight heeft : in dit Capittel sal ick vergaede-ren; t'ghene voorder in dese jaeren voor-ghevallen is.

S. 1. *Haer wederspannigheydt om de verholentheden van
haer ziele aan den Biecht-vader te verklaeren,
wordt wonderlijck van Godt ghestraft.*

Haeren Biecht-vader eenige kennisse van haeren gheest bekomen hebbende , ende in haeren han-del ende ghemeyschap met Godt , iet besonders be-merckende ; Beval haer , rechtfinnighelyck haer herte
M 2 gen